

ΙΣΤΟΡΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΚΟΜΙΚΣ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ, ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Λαλαγιάννη Βασιλική

ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E400E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ, Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιστορία, Πολιτική, Πολιτισμός: Κόμικς, Κινηματογράφος, Στρατευμένη Λογοτεχνία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕ Σ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕ Σ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
Διαλέξεις			1,6
Εκπαιδευτικές επισκέψεις			0,4
Πρόοδος			0,8
Τελικές εξετάσεις			2,2
Σύνολο			5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, σε αγγλική /γαλλική γλώσσα σε κατ'ιδίαν συνεδρίες με φοιτητές/τριες Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS177/		

(1) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα, γνωρίζουν τη σχέση των πολιτισμικών διεργασιών με τα πολιτικά γεγονότα και εντάσσουν ρεύματα τέχνης και λογοτεχνίας σε κοινωνικά, ιστορικά και πολιτικά πλαίσια, για παράδειγμα, τη σχέση της περιόδου του Ψυχρού Πολέμου με την λογοτεχνική παραγωγή, μέσα από τη συγχρονία και τη διαχρονία, την στρατευμένη λογοτεχνία και τη στρατευμένη Τέχνη, τη σχέση πολιτικής βίας και τρομοκρατίας με τη λογοτεχνική και τη φιλική γραφή, τις παραστατικές τέχνες και τα εικαστικά. Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο διεπιστημονικό αυτό αντικείμενο τους βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των ανθρωπιστικών όσο και των κοινωνικών επιστημών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Αξιοποιώντας την γνωσιακή τους σκευή και τα αναλυτικά εργαλεία που έχουν αποκτήσει, αναπτύσσουν δεξιότητες στην διαμόρφωση προτάσεων πολιτισμικής πολιτικής, αναπτύσσουν επιχειρήματα για την αξία των Τεχνών σε κοινωνικό και πολιτικό πεδίο, ενώ, τέλος, είναι σε θέση μέσα από συμβουλευτικές δράσεις και δράσεις εφαρμογής να συμβάλλουν στις προσπάθειες της Κοινωνίας των Πολιτών για την εξάλειψη του φόβου απέναντι στη διαφορετικότητα.

Αναφορικά με τις ικανότητες που έχουν αποκτήσει, είναι σε θέση να να υλοποιούν και να υποστηρίζουν, ατομικά και συλλογικά, ερευνητικές εργασίες που αφορούν θέματα που άπτονται ποικίλων μορφών πολιτισμικών δράσεων, πολιτισμικής πολιτικής και κριτικής προσέγγισης λογοτεχνικών και εικαστικών έργων σε πολλά ειδολογικά πεδία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Λήψη αποφάσεων	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Αυτόνομη εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Ομαδική εργασία	
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Άλλες...
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Εισαγωγή σε διεπιστημονικά αντικείμενα και πρακτικές

Άσκηση κριτικής σκέψης

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εγγραφή της ιστορικής μνήμης και των ιδεολογιών στο πολιτισμικό προϊόν, καθώς και οι διάφοροι τρόποι αποκωδικοποίησης και ανάλυσής τους, αποτελούν βασική θεματική ενότητα. Ο κινηματογράφος, το graphic novel και άλλες μορφές λόγου και Τέχνης θεωρούνται προνομιακά μέσα έκφρασης του ιστορικού γεγονότος λόγω της αναπαραστασιακής τους φύσης μέσα από τη συμβολικότητα της γλώσσας, της εικόνας και του ήχου. Στο μάθημα αυτό προσεγγίζονται μέσα από κόμικς, κινηματογραφικές ταινίες, πολιτικά λογοτεχνικά κείμενα και ντοκυμανταίρ, σημαντικά ιστορικά και πολιτικά γεγονότα που σημάδεψαν την ελληνική και την ευρωπαϊκή ιστορία και κοινωνία, διάφορες μορφές καλλιτεχνικής 'αντίστασης' σε απολυταρχικά και φασιστικά καθεστώτα καθώς και η εγγραφή του συλλογικού

τραύματος (Ψυχρός Πόλεμος, Μικρασιατική καταστροφή, εμφύλιος, απριλιανή δικτατορία). Οι μελέτες περίπτωσης εστιάζουν στο έργο αναγνωρισμένων πολιτικών συγγραφέων (Τζωρτζ Οργουελ, Γκράχαμ Γκριν, Αλεξάντερ Σολτζενίτσιν, και άλλων) καθώς και σε κινηματογραφικές ταινίες με πολιτικό και ιστορικό περιεχόμενο (Οι ζωές των άλλων, Σιωπηλός γάμος, Η κάθοδος των εννιά, Ψυχή βαθιά) .

Η δομή του μαθήματος διαρθρώνεται σε 2 ενότητες:

1) Το πολιτικό και το ιστορικό γεγονός στη Λογοτεχνία και την Τέχνη

Ιστορία και μυθοπλασία – στρατευμένη και πολιτική λογοτεχνία. Μελέτη περίπτωσης : Τζωρτζ Οργουελ, Γκράχαμ Γκριν, Αλεξάντερ Σολτζενίτσιν, Άρης Αλεξάνδρου. Λογοτεχνία και Τρομοκρατία: πολιτική βία, αυτοβιογραφία και μαρτυρία. Η 17 Νοέμβρη στη λογοτεχνία. Η πολιτική βία στον κινηματογράφο και το ντοκυμανταίρ

2) Το ιστορικό γεγονός στον κινηματογράφο και στο graphic novel

Η γραφή της μνήμης στον ελληνικό και τον ευρωπαϊκό κινηματογράφο. Το πολιτικό στα κόμικς. Ιστορία και μνήμη στα graphic novel. Η μικρασιατική καταστροφή, ο Ψυχρός Πόλεμος και το Ολοκαύτωμα στα graphic novel. Μελέτη περίπτωσης: «Maus I και II» του Spiegelman ,«Αϊβαλί» του Solou, «Μανώλης» του Α. Glykos, «Περσέπολις» της Satrapi και «Το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ».

Τα 13 μαθήματα βασίζονται στις τρεις παραπάνω θεματικές . Συμπληρωματικά : παρακολούθηση θεατρικής παράστασης, συναφούς αντικειμένου

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Παρουσίαση στο e-class
Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για τη λογοτεχνική γραφή. Μυθιστόρημα. Μαρτυρία, αυτοβιογραφία	Αρθρογραφία και παρουσιάσεις ppt	αναρτημένα στο eclass
Λογοτεχνία και ιδεολογία. Στρατευμένη Τέχνη. Σοσιαλιστικός ρεαλισμός. Η τέχνη του ναζισμού	Αρθρογραφία και παρουσιάσεις ppt	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Προσεγγίσεις λογοτεχνικών έργων του Ψυχρού (Οργουελ, Σολτζενίτσιν, Γκράχαμ Γκρίν, Άρης Αλεξάνδρου)	Αναγνώσεις και σχολιασμός λογοτεχνικών κειμένων	Κείμενα αναρτημένα στο eclass

Πολιτική λογοτεχνία στην Ελλάδα στην μετεμφυλιακή εποχή	Τζιόβας, Δημήτρης, Οι μεταμορφώσεις του Εθνικισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον μεσοπόλεμο, Αθήνα, Οδυσσέας Αναγνώσεις του έργου <i>Το Κιβώτιο</i> του Αρη Αλεξάνδρου και συζήτηση	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Πολιτική και κινηματογράφος	Παρακολούθηση ταινίας (ανοικτής πρόσβασης) – συζήτηση	
Εισαγωγή στην γραφή του κόμικ. Ο αντισημιτισμός στη λογοτεχνία και στο κόμικ <i>Maus</i> του Art Spiegelman και <i>Το Ημερολόγιο της Άννας Φράνκ</i>	Αντώνης Νικολόπουλος, Τα ελληνικά κόμικς, εκδ. Τόπος και Παπαρούση, Μ. « Διασκευές λογοτεχνικών έργων σε εικονιστορήματα (graphic novels): το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ – Graphic Diary », περιοδικό <i>Τα Κείμενα</i> και άρθρα για τον αντισημιτισμό (Λαλαγιάννη, Οντέτ Βαρόν-Βασάρ)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass και αλλο εκπαιδευτικό υλικό (άρθρα)
Οι ελληνικές κοινότητες της Μικράς Ασίας και η Μικρασιατική Καταστροφή. Το κόμικ «Αιβαλί» του Solour	Α. Νικολόπουλος, <i>Τα ελληνικά κόμικς</i> , Αθήνα, εκδ. Τόπος	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
		Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass

Διάλεξη του Α. Νικολόπουλου για το κόμικ και το graphic novel		
Πρόοδος		
Η πολιτική βία στην Ευρώπη. Ιστορικό (Γερμανία, Ιταλία). Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών	Αρθρογραφία και παρουσιάσεις ppt	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
Πολιτισμικές αναπαραστάσεις της πολιτικής βίας. Λογοτεχνία και Τρομοκρατία	Β.Πέτσα, Όταν γράφει το μολύβι. (σελ. 34-37) Αναγνώσεις του έργου <i>Η Μανία με την Ανοιξη</i> και συζήτηση	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
17 Νοέμβρη : ιστορικό, κοινωνικές και πολιτικές διστάσεις	Παρακολούθηση του ντοκιμαντέρ «Το στίγμα» – συζήτηση	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass Και αλλο εκπαιδευτικό υλικό (αρθρα)
Πολιτικός κινηματογράφος την Ευρώπη	Παρακολούθηση ταινίας (ανοικτής πρόσβασης) – συζήτηση	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass και αλλο εκπαιδευτικό υλικό (αρθρα)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos και ντοκυμανταίρ.

Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές													
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή</td><td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td></tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις/οπαρ ακολούθηση ταινιών</td><td>5 ώρες</td></tr> <tr> <td>Πρόοδος</td><td>4 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 18</td></tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td><td>13 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>123,5 ώρες</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκέψεις/οπαρ ακολούθηση ταινιών	5 ώρες	Πρόοδος	4 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 18	Τελικές εξετάσεις	13 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	123,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Εκπαιδευτικές επισκέψεις/οπαρ ακολούθηση ταινιών	5 ώρες												
Πρόοδος	4 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 18												
Τελικές εξετάσεις	13 εβδομάδες x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	123,5 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, εκτός κι αν υπάρχουν φοιτητές/τριες Erasmus, οπότε είναι η αγγλική ή η γαλλική γλώσσα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού της γραπτής εργασίας (50%) και του test (30%), τα οποία είναι υποχρεωτικά και προστιθεται ο βαθμός από την ενεργό συμμετοχή στο μάθημα (20%). Οι φοιτητές/τριες που θα αποτύχουν στην παραπάνω διαδικασία, θα δώσουν εξετάσεις τον Σεπτέμβριο πάνω σε συγκεκριμένη υλη που ανακοινώνεται έγκαιρα. Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-c lass και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.												

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συνιστώμενη περαιτέρω βιβλιογραφία

Ελληνική και από μετάφραση

Αποστολίδου, Β., Τραύμα και μνήμη. Η πεζογραφία των πολιτικών προσφύγων. Αθήνα, εκδ. Πόλις, 2010.

Αποστολίδου, Β., Λογοτεχνία και Ιστορία στην μεταπολεμική Αριστερά. Η παρέμβαση του Κώστα Χατζή (1947-1981), Αθήνα, Πόλις, 2003.

Βασιλακάκος, Γ., Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος στη μεταπολεμική πεζογραφία 1946-1958. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000.

Δεμερτζής, Ν. & Ν. Μαραντζίδη, κ.ά. Εμφύλιος. Πολιτισμικό Τραύμα, Αθήνα, Αλεξάνδρεια , 2013.

Δημάδης, Κ.Α., Λογοτεχνία και πολιτική. Δικτατορία, Πόλεμος και Πεζογραφία (1936-1944), Αθήνα, Εστία, 2004.

Καρβουνάρκης, Θ. (επιμ.), Ο Ψυχρός Πόλεμος, Αθήνα, Σιδέρης, 2012

Λαλαγιάννη, Β. «Ο Ψυχρός Πόλεμος στη λογοτεχνία: η αγγλική και η γαλλική περίπτωση», στο Θ. Καρβουνάρκης (επιμ.), Ο Ψυχρός Πόλεμος, Αθήνα, Σιδέρης, 2012, σελ.497-510.

Λαλαγιάννη, Β. & Β.Πέτσα, «Πολιτική βία, ιστορική μνήμη και τραύμα: αναπαραστάσεις της τρομοκρατίας σε σύγχρονα ελληνικά λογοτεχνικά κείμενα και μαρτυρίες», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, νο38, 2012, 2: 120-135.

Λαλαγιάννη, Β., «Μνήμη, παιδική ηλικία και ο μύθος της πατρίδας: περίπτωση του Αλέν Γλυκού» στο Κ'η φαντασία στο λογισμό, σε επιμ. Δ. Πολίτη και Γ. Παπαδάτου, εκδ. Καλειδοσκόπιο, Αθήνα, 2021, σελ.371-381.

McCloud, S.. Κατανοώντας τα κόμικς-η Αόρατη Τέχνη(Ν. Καμπουρόπουλος, μτφρ.). Αθήνα, Εκδόσεις Webcomics, 2014.

Μουλά, Ε., «[Η πολυδύναμη και πολυεπίπεδη σχέση κόμικς και λογοτεχνίας: διαμεσική επικοινωνία, διακείμενα, εγκιβωτισμοί, οσμώσεις και θεωρητικές αναζητήσεις](#)», Τα Κείμενα, τχ.19. 2014.

Νικολόπουλος, Α., Τα ελληνικά κόμικς, Αθήνα, εκδ. Τόπος, 2012.

Νικολόπουλος, Α., «Graphic Novels: Μια όψιμη μορφή των κόμικς-Λογοτεχνία ή αυθύπαρκτη τέχνη; Χρήση και κατάχρηση του όρου», *Τα Κείμενα*, τχ. 2020

Τζιόβας, Δ., Οι μεταμορφώσεις του Εθνικισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον μεσοπόλεμο, Αθήνα, Οδυσσέας, 1989.

Πέτσα, Β., Όταν γράφει το μολύβι, εκδ. Πόλις, Αθήνα, 2016

Παπαρούση, Μ. « [Διασκευές λογοτεχνικών έργων σε εικονιστορήματα \(graphic novels\): το Ημερολόγιο της Άννας Φρανκ – Graphic Diary](#)», Τα Κείμενα, τχ.33, Ιούνιος 2021

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

Chute, H. L. . Graphic Women: Life Narrative and Contemporary Comics. New York, Columbia University Press, 2010

Hescher, A.. Reading Graphic Novels. Genre and Narration. Berlin, De Gruyter, 2016

Jeffrey, A., Eyerman R., et al., Cultural Trauma and Collective Identity, Berkeley, University of California Press, 2004.

Bonnet, Véronique (dir.), Conflits de mémoire, Paris, Karthala, 2004.

Caruth, C. , Unclaimed. Experience: Trauma, Narrative, and History, Baltimore, Johns Hopkins UP, 1996.

Felman, S. and Laub, L., Testimony: Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis, and History, New York, Routledge, 1992.

Gefen, A., *La littérature est une affaire politique*, Éditions de l'Observatoire, 2022.

Gefen, A. et alii, *L'écrivain national par temps de mondialisation*, Leyde, Brill, coll. "Faux Titre", 2025

Hadjiyiannis, C. & R. Potter (eds). The Cambridge Companion to Twentieth-Century Literature and Politics, 2025.

Kaplan, E. A. . Trauma Culture: The Politics of Terror and Loss in Media and Literature. New Brunswick, New Jersey & London: Rutgers University Press, 2005.

Kuznick, J. Patrick, Rethinking Cold War Culture, Smithsonian Books, 2010.

Miodrag, Hannah. Narrative, language and comics-as-literature, *Studies in Comics*, vol. 2 no2, 2012,: 263-279.

Rancière, Jacques, The Politics of Literature, London, Polity, 2010.

Περιοδικός Τύπος

Υπάρχουν πολλά περιοδικά που φιλοξενούν άρθρα σχετικά με την ιδεολογία και την εγγραφή της στο λογοτεχνικό κείμενο καθώς και με την ιστορική μνήμη, το τραύμα και τη λογοτεχνία. Τα περιοδικά αυτά ανήκουν κατά κύριο λόγο στο χώρο των πολιτισμικών σπουδών (Cultural Studies) και των Area Studies, αλλά και της λογοτεχνίας ή και της πολιτικής επιστήμης: Cultural Memory Studies, Memory Studies, History and Memory, Europe, International Journal of Cultural Studies, Comparative Literature and Culture,

Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170>

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Άρθρα για συγκεκριμένες θεματικές στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>).

και στις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά υπάρχει μερική ή πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλίων/άρθρων.

Ιστοτόποι

Centre for Research in Memory, Narrative and History

<http://arts.brighton.ac.uk/research/centre-for-research-in-memory-narrative-and-histories>

Centre for the Study of Cultural Memory.

<http://modernlanguages.sas.ac.uk/centre-study-cultural-memory/resources>

Centre for the Study of post-conflict cultures

<http://nottingham.ac.uk/clas/research/centreforpostconflictcultures/index.aspx>

Centre for Contemporary Fiction and Narrative, University of Northampton

<http://www.northampton.ac.uk/research/english-and-creative-writing/research-centre-for-contemporary-narrative-and-cultural-theory-ccnandct>

Oxford Centre for Life-Writing <https://www.wolfson.ox.ac.uk/clusters/life-writing>

